

27 Νοεμβρίου 2014

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής

Θέμα: Πρόστιμα 22 εκατ. ευρώ στην Ελλάδα για τους παράνομους ΧΥΤΑ

Η νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης υποχρεώνει τα κράτη μέλη να λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα, ώστε η διαχείριση των αποβλήτων να πραγματοποιείται χωρίς να τίθεται σε κίνδυνο η ανθρώπινη υγεία και χωρίς να βλάπτεται το περιβάλλον.

Τα κράτη μέλη υποχρεούνται, επίσης, να απαγορεύουν την εγκατάλειψη, την απόρριψη ή την ανεξέλεγκτη διαχείριση των αποβλήτων. Η χορήγηση άδειας λειτουργίας ΧΥΤΑ εξαρτάται από τη συνδρομή ορισμένων προϋποθέσεων, ενώ οι επιπτώσεις έργων που ενδέχεται να επηρεάσουν σε σημαντικό βαθμό έναν τόπο πρέπει να εκτιμώνται δεόντως λαμβανομένων υπόψη των στόχων διατήρησης των οικοτόπων, καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας.

Σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα στοιχεία που διαθέτει η Επιτροπή, εξακολουθούν να λειτουργούν στη χώρα μας περίπου 78 παράνομοι ΧΥΤΑ, κατά παράβαση της κοινοτικής νομοθεσίας περί αποβλήτων, ενώ 318 βρίσκονται ακόμα σε διαδικασία αποκατάστασης.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παραπέμπει εκ νέου την Ελλάδα στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, επειδή η χώρα δεν έχει εφαρμόσει προηγούμενη απόφαση όσον αφορά τους παράνομους χώρους υγειονομικής ταφής αποβλήτων (ΧΥΤΑ).

Στις 2 Δεκεμβρίου, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο θα ανακοινώσει για άλλη μία φορά την επιβολή χρηματικής ποινής στην Ελλάδα για τη λειτουργία 49 παράνομων ΧΥΤΑ (18 στην Πελοπόννησο, 16 σε Κυκλάδες και Δωδεκάνησα, 4 στο Βόρειο Αιγαίο, 4 στην Περιφερειακή Ενότητα Ηλείας και οι υπόλοιπες διάσπαρτες σε όλη τη χώρα).

Η χώρα μας θα κληθεί να καταβάλει άμεσα 22 εκατομμύρια ευρώ και επιπλέον 54.450 ευρώ για κάθε ημέρα μέχρι το κλείσιμο και την αποκατάσταση και του τελευταίου ΧΥΤΑ.

Η Ελλάδα καταδικάστηκε για πρώτη φορά το 2005 για τη λειτουργία 1.125 παράνομων χωματερών. Το 2009 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κίνησε και πάλι την προδικαστική διαδικασία, καθώς η χώρα μας δεν είχε συμμορφωθεί, και τον περασμένο Ιούνιο η υπόθεση κατέληξε και πάλι στο Δικαστήριο. Η Ελλάδα τιμωρήθηκε τον Ιούνιο για την ύπαρξη 70 ενεργών χωματερών και ακόμα 223 κλειστών που δεν είχαν αποκατασταθεί.

Το Υπουργείο, το οποίο προωθεί προσωρινές λύσεις μέχρι τη δημιουργία κατάλληλων υποδομών, αποφάσισε το άμεσο κλείσιμο των παράνομων ΧΥΤΑ στη Στερεά Ελλάδα (6) και στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης (5), και η διάθεση των αποβλήτων σε υφιστάμενους ΧΥΤΑ που λειτουργούν στην ευρύτερη περιοχή, ώστε η δημοσιοποίηση της απόφασης να βρει τη χώρα με όσο το δυνατόν λιγότερους ΧΥΤΑ, χωρίς όμως ακόμα να υπάρχει ολοκληρωμένη λύση για την αποκατάσταση και διαχείριση των αποβλήτων στη χώρα μας.

Το πρόβλημα παραμένει στην Πελοπόννησο, όπου υπάρχει μεγάλη καθυστέρηση, από πλευράς περιφέρειας, στην αποκατάσταση 82 κλειστών ΧΥΤΑ. Η περιφέρεια έχει χρηματοδοτηθεί με 31 εκατ. ευρώ για τον σκοπό αυτό, ωστόσο η υπόθεση βρίσκεται ακόμα στις μελέτες.

Η δεύτερη πιο δύσκολη υπόθεση είναι τα μικρά νησιά του Αιγαίου, όπου η λύση η οποία έχει επιλεγεί είναι η μεταφορά των απορριμμάτων στο κοντινότερο μεγάλο νησί. Όμως, για παράδειγμα, ο ΧΥΤΑ Νάξου, ο οποίος θα δεχθεί τα απορρίμματα και των Μικρών Κυκλάδων, βρίσκεται σήμερα υπό κατασκευή και αναμένεται να παραδοθεί τον Μάιο του 2015.

Παραβάσεις στην περιβαλλοντική νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης διαπιστώνεται και στην περίπτωση της ανεξέλεγκτης λειτουργίας του ΧΥΤΑ εντός του εθνικού θαλάσσιου πάρκου της Ζακύνθου, όπου η χώρα μας καταδικάστηκε εκ νέου από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο, καθώς παρέλειψε να απαγορεύσει την ανεξέλεγκτη λειτουργία του εν λόγω ΧΥΤΑ, παραβίασε την περιβαλλοντική νομοθεσία της ΕΕ και ο εν λόγω κορεσμένος ΧΥΤΑ βλάπτει τον οικοτόπο της θαλάσσιας χελώνας Caretta-Caretta. Επισημαίνεται ότι η απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου αφορά τη διαπίστωση πως η ανανέωση της άδειας λειτουργίας του ΧΥΤΑ εμπεριέχει κινδύνους για την περιοχή Natura 2000.

Οι προσπάθειες που κατεβλήθησαν κατά καιρούς, από τους εκάστοτε δημάρχους, προσέκρουσαν πρωτίστως, στην ανακολουθία των οργάνων της Πολιτείας. Η υπόσχεση επικείμενης άμεσης εξεύρεσης οριστικής λύσης, με την κατασκευή ειδικών εργοστασίων τα οποία θα υποδέχονταν και θα επεξεργάζονταν τα προϊόντα του ενδιάμεσου σταθμού της δεματοποίησης, παραμένει ακόμη σε βραδεία εξέλιξη και χρονικό ορίζοντα 2016/17.

Με δεδομένο την εδώ και χρόνια αδυναμία της Πολιτείας να δώσει λύση στο σοβαρό πρόβλημα διαχείρισης των αποβλήτων που ταλανίζει τόσο καιρό την κοινωνία μας και προσβάλλει τον πολιτισμό μας, και ειδικότερα στις πιο προβληματικές περιοχές της χώρας (της Πελοποννήσου και Κυκλάδων), ενώ συγχρόνως επιβαρύνεται η χώρα μας με τέτοια πρόστιμα αυτή την ακόμα δύσκολη περίοδο,

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

1. Πως αιτιολογεί η Κυβέρνηση την καθυστέρηση τόσων χρόνων στην αποκατάσταση και εύρεση ολοκληρωμένης λύσης στο πρόβλημα της διαχείρισης των αποβλήτων, με αποτέλεσμα τις προαναφερόμενες δυσμενείς εξελίξεις για τη χώρα μας;
2. Υπάρχει παράλειψη οφειλομένων ενεργειών;
3. Πως προτίθεσθε να αντιμετωπίσετε το ζήτημα;
4. Ποια είναι η προτεινόμενη λύση και το χρονοδιάγραμμα για μία ολοκληρωμένη διαχείριση των αποβλήτων;

Οι βουλευτές που ερωτούν

Ασημίνα Ξηροτύρη Αικατερινάρη

Νίκη Φούντα